

Sygn. akt V KK 21/22

POSTANOWIENIE

Dnia 7 marca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Gierszon

w sprawie **skazanego J. G.**

skazanego z art. 258 § 1 k.k. i inne

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 7 marca 2022 r.,

wniosku obrońcy skazanego w przedmiocie wstrzymania wykonania
wyroku Sądu Okręgowego w Ł.

z dnia 20 czerwca 2018 r., sygn. akt IV K (...),

utrzymanego w mocy wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 14 lipca 2021 r., sygn. akt II AKa (...),

p o s t a n o w i ł
wniosków nie uwzględnić.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Ł. wyrokiem z dnia 20 czerwca 2018 r., w sprawie IV K (...),
uznał m.in. J. G. za winnego popełnienia:

- przestępstwa wypełniającego dyspozycję art. 258 § 1 i 3 k.k. i na podstawie art.
258 § 3 k.k. wymierzył mu karę 1 (jednego) roku i 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia
wolności - pkt 1 wyroku,

- przestępstwa wypełniającego dyspozycję art. 54 § 1 k.k.s. i art 62 § 1 k.k.s. w zw.
z art. 6 § 2 k.k.s. w zw. z art. 7 § 1 k.k., w zw. z art. 37 § 1 pkt 1, 2 i 5 k.k.s. i na
podstawie art. 54 § 1 k.k.s. w zw. z art. 7 § 2 k.k.s. w zw. z art. 38 § 2 k.k.s.
wymierzył mu karę 1 (jednego) roku i 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności i

150 (stu pięćdziesięciu) stawek dziennych grzywny ustalając wysokość każdej stawki na kwotę 100 (stu) złotych - pkt 3 wyroku,

- przestępstwa wypełniającego dyspozycję art. 18 § 1 k.k. w zw. z art. 13 ustawy z dnia 2 marca 2001 roku o wyrobie alkoholu etylowego oraz wytwarzaniu wyrobów tytoniowych (Dz.U.01.31.353 ze zm.) w zw. z art. 14 cyt. ustawy w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. i na podstawie art. 14 ustawy z dnia 2 marca 2001 roku o wyrobie alkoholu etylowego oraz wytwarzaniu wyrobów tytoniowych (Dz.U.01.31.353 ze zm.) w zw. z art. 65 § 1 k.k. i art. 33 § 2 k.k. wymierzył mu karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności i 50 (pięćdziesięciu) stawek dziennych grzywny ustalając wysokość każdej stawki na kwotę 100 (stu) złotych - pkt 6 wyroku,

- przestępstwa wypełniającego dyspozycję art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U.2005.179.1485) i na podstawie art. 59 ust. 1 cyt. ustawy i art. 33 § 2 k.k. wymierzył mu karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności i 50 (pięćdziesięciu) stawek dziennych grzywny ustalając wysokość każdej stawki na kwotę 100 (stu) złotych - pkt 8 wyroku.

Na podstawie art. 45 § 1 k.k., art 33 § 1 k.k.s. w zw. z art.8 § 2 k.k.s. Sąd orzekł przepadek równowartości korzyści majątkowej uzyskanej z przestępstwa opisanego w pkt 6 wyroku, będącego równocześnie przestępstwem skarbowym opisanym w pkt 3 wyroku, wobec J. G. w kwocie 191 200 (stu dziewięćdziesięciu jeden tysięcy dwustu) złotych - pkt 15 wyroku.

Na podstawie art. 45 § 1 k.k. Sąd orzekł wobec J. G. przepadek równowartości korzyści majątkowej uzyskanej z przestępstwa opisanego w pkt 8 wyroku, w kwocie 600 (sześciuset) złotych - pkt 18 wyroku.

Na podstawie art. 8 § 2 k.k.s. Sąd orzekł, iż kary pozbawienia wolności i grzywny orzeczone wobec J. G. za czyn z art. 18 § 1 k.k. w zw. z art. 13 ustawy z dnia 2 marca 2001 roku o wyrobie alkoholu etylowego oraz wytwarzaniu wyrobów tytoniowych (Dz.U.01.31.353 ze zm.) w zw. z art. 14 cyt. ustawy w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. /opisane w pkt. 6 wyroku/ nie podlegają wykonaniu - pkt 20 wyroku.

Na podstawie art. 39 § 1 i 2 k.k.s., art. 85 k.k. i art. 86 § 2 k.k. w zw. z art. 20 § 2 k.k.s. w zw. z art. 4 § 1 k.k. Sąd połączył wykonalne kary pozbawienia wolności i grzywny i wymierzył J. G. karę łączną 2 (dwóch) lat i 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności i karę łączną 200 (dwustu) stawek dziennych grzywny ustalając wysokość każdej stawki na kwotę 100 (stu) złotych - pkt 23 wyroku.

Na podstawie art. 63 § 1 k.k. Sąd zaliczył oskarżonemu J. G. na poczet orzeczonej kary łącznej okres pozbawienia wolności od 12 października 2011 roku godz. 8:55 do dnia 4 czerwca 2012 roku - pkt 27 a wyroku. Ponadto na podstawie art. 44 § 1 i 2 k.k. i art. 30 § 2 k.k.s. Sąd orzekł przepadek na rzecz skarbu Państwa dowodów rzeczowych opisanych w pkt. 28 wyroku.

Od powyższego wyroku apelację złożyli obrońcy oskarżonego J. G..

Wyrokiem z dnia 7 marca 2019 r. Sąd Apelacyjny w (...), w sprawie II Ka (...), utrzymał w mocy zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego w Ł..

Kasację od powyższego wyroku złożył adwokat W. M., obrońca skazanego J. G., zarzucając orzeczeniu rażące naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie art. 6 k.p.k., art. 117 § 2 k.p.k. oraz art. 374 § 1 k.p.k., polegające na przeprowadzeniu w dniu 26 lutego 2019 r. rozprawy głównej apelacyjnej i wydaniu w dniu 7 marca 2019 r. wyroku pod nieobecność oskarżonego pomimo, że oskarżony należycie usprawiedliwił swoje niestawiennictwo i wnosił o odroczenie rozprawy i nieprzeprowadzanie jej pod jego nieobecność, deklarując chęć udziału we wszystkich czynnościach procesowych oraz zamiar składania wyjaśnień, co w konsekwencji naruszyło jego prawo do obrony.

Sąd Najwyższy wyrokiem z dnia 23 lutego 2021 r., w sprawie II KK 345/19, uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę Sądowi Apelacyjnemu w (...) do ponownego rozpoznania.

Po ponownym przeprowadzeniu postępowania odwoławczego Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z dnia 14 lipca 2021 r., w sprawie II AKa (...), utrzymał w mocy

zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego w Ł. z dnia 20 czerwca 2018 roku w sprawie IV K (...).

Kasację od powyższego wyroku wywiódł obrońca skazanego J. G. Zaskarżył go w całości na korzyść skazanego i zarzucił mu:

1. rażąco naruszenie przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie:

1. art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. i art. 410 k.p.k. - poprzez szablonowe, enigmatyczne i nie zawierające własnej argumentacji, a przez to nierzetelne rozpatrzenie zarzutu naruszenia przez Sąd meriti powołanych przepisów, podniesionych w apelacji wywiezionej przez obrońcę adw. M. G. i niewystarczające w tym zakresie ustosunkowanie się do argumentacji skarżącego, co w konsekwencji doprowadziło do zaaprobowania rażącego uchybienia przez Sąd I instancji przepisom postępowania, polegającego na dowolnej (w oderwaniu od swobodnej), ocenie dowodów zgromadzonych w sprawie, sprzecznej ze wskazaniami wiedzy, doświadczenia życiowego oraz zasadami prawidłowego rozumowania, skutkującej niezasadnym uznaniem oskarżonego za winnego zarzucanych mu czynów zabronionych (...);
1. art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 4 k.p.k., art. 7 k.p.k., art. 410 k.p.k., art. 5 § 2 k.p.k. i art. 424 § 1 k.p.k. - poprzez szablonowe, enigmatyczne i nie zawierające własnej argumentacji, a przez to nierzetelne rozpatrzenie zarzutu naruszenia przez Sąd Okręgowy powołanych przepisów, podniesionych w apelacji wywiezionej przez obrońcę adw. W. M. i niewystarczające w tym zakresie ustosunkowanie się do argumentacji skarżącego, czego konsekwencją było zaaprobowanie rażącego uchybienia przez Sąd a quo przepisom postępowania (...);
1. art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 54 § 1 k.k.s. - poprzez wysoce enigmatyczne i pozbawione pogłębionej refleksji odniesienie się do sformułowanego w apelacji obrońcy skazanego zarzutu obrazy art. 54 § 1 k.k.s. poprzez jego zastosowanie i w konsekwencji przypisanie J. G. odpowiedzialności za czyn

opisany w pkt. 3 części dyspozytywnej wyroku Sądu I instancji, w sytuacji, gdy z treści w/w przepisu wynika, iż jedyną możliwością uniknięcia odpowiedzialności karno-skarbowej za uchylanie się od obowiązku podatkowego jest samo denuncjacja, której oczekiwanie od osoby naruszającej prawo jest całkowicie sprzeczne z gwarancjami procesowymi, które to gwarancje, w szczególności prawo do obrony, wykluczają przyjęcie, że osoba naruszająca prawo będzie dostarczać dowody przeciwko sobie; co w konsekwencji skutkowało niezasadnym utrzymaniem w mocy zaskarżonego wyroku w zakresie zarzutu z art. 54 § 1 k.k.s.,

1. art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 59 ust. 1 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii - poprzez zdawkowe, enigmatyczne i nieuwzględniające realiów niniejszej sprawy odniesienie się przez Sąd Odwoławczy do zarzutu apelacyjnego dotyczącego obrazy wskazanych wyżej przepisów prawa materialnego, w sytuacji, gdy zarówno ilość narkotyku, mającego być przedmiotem udzielenia, jak również okoliczności podmiotowe i przedmiotowe towarzyszące zdarzeniu z dnia 28.09.2008 r., przemawiały za przyjęciem, że czyn oskarżonego winien być zakwalifikowany z art. 59 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, albowiem zarzut dotyczył udzielenia zaledwie 3 gram kokainy, stąd ewentualna kwalifikacja tego czynu jako przypadku mniejszej wagi jawiła się jako w pełni uzasadniona,
2. art. 433 § 2 k.p.k. poprzez szablonowe, enigmatyczne i nie zawierające własnej argumentacji, a przez to nierzetelne rozpatrzenie podniesionych w apelacjach wywiedzionych przez obrońców skazanego zarzutów błędów w ustaleniach faktycznych przyjętych przez Sąd I instancji za podstawę orzeczenia (...);
1. art. 626 § 1 k.p.k. w zw. z art. 627 k.p.k. i w zw. z art. 634 k.p.k. - poprzez rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów postępowania w sposób uniemożliwiający jego wykonanie, polegający na orzeczeniu, że Sąd Apelacyjny „zasądza od Skarbu Państwa od oskarżonego kwotę 4.400 złotych ”, co uniemożliwia stwierdzenie kto i na czyją rzecz powinien rzeczoną kwotę uiścić, a nadto polegający na sprzeczności pomiędzy

sentencją a uzasadnieniem wyroku, albowiem w uzasadnieniu wskazano, przeciwnie niż w sentencji, iż oskarżony powinien uiścić koszty na rzecz Skarbu Państwa, lecz kwoty wymienione w uzasadnieniu sumują się do kwoty 4.420 zł, a nie zaś do kwoty 4.400 zł, co w konsekwencji doprowadziło do powstania bezwzględnej przyczyny odwoławczej, statutowanej w art. 439 § 1 pkt 7 k.p.k.,

2. rażące naruszenie przepisów prawa materialnego, mające istotny wpływ na wynik sprawy, a mianowicie:

1. art. 54 § 1 k.k.s. i art. 62 § 1 k.k.s., poprzez ich zastosowanie i przypisanie * skazanemu odpowiedzialności za czyn polegający na uchylaniu się od opodatkowania poprzez nieujawnienie organowi podatkowemu przedmiotu i podstawy opodatkowania jak również na niewystawieniu faktury lub rachunku, podczas gdy z poczynionych przez Sądy obu instancji ustaleń faktycznych wynika, że przedmiot i podstawa opodatkowania miały w niniejszej sprawie pochodzić z działalności przestępczej, a zatem ze względu na gwarantowaną prawem do obrony wolność od samo denuncjacji, w myśl zasady *nemo se ipsum accusare tenetur*, jak również niemożność nakładania obowiązku podatkowego na przedmioty pochodzące z przestępstwa, wyłączona była możliwość przypisania skazanemu odpowiedzialności za czyn z art. 54 § 1 k.k.s. i z art. 62 § 1 k.k.s.,
2. art. 59 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii - poprzez jego niezastosowanie, pomimo że, jak wynikało z ustaleń faktycznych poczynionych przez Sądy obu instancji, czyn przypisany skazanemu miał polegać na udzieleniu ustalonej osobie środka odurzającego w postaci zaledwie 3 gram kokainy, co w powiązaniu z brakiem jakichkolwiek innych zarzutów dotyczących udzielania środków odurzających, jasno wskazywało, że przypisany oskarżonemu czyn należało zakwalifikować jako przypadek mniejszej wagi, co w konsekwencji doprowadziło do błędnej kwalifikacji prawnej czynu przypisanego skazanemu,

3. art. 258 § 1 i 3 k.k. - poprzez błędną wykładnię znamion czynu zabronionego polegającego na udziale w zorganizowanej grupie przestępczej, takich jak zorganizowany charakter grupy, hierarchiczne podporządkowanie jej członków, ścisły podział ról w przestępczym procederze, wspólny cel polegający na popełnianiu przestępstw, co w konsekwencji doprowadziło do wadliwego przypisania skazanemu odpowiedzialności za czyn z art. 258 § 1 i 3 k.k., podczas gdy ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego nie sposób było wyprowadzić wniosku, by cechy działania w ramach zorganizowanej grupy przestępczej, a tym bardziej kierowania taką grupą, charakteryzowały zachowania przypisane skazanemu; które to uchybienie wywarło istotny wpływ na wynik sprawy, albowiem doprowadziło do niezasadnego przypisania skazanemu odpowiedzialności za czyn z art. 258 § 1 i 3 k.k.

Podnosząc powyższe zarzuty, obrońca skazanego J. G., na podstawie art. 427 § 1 *in fine* k.p.k. w zw. z art. 518 k.p.k. i art. 537 § 1 i 2 k.p.k., wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości, jak również poprzedzającego go wyroku Sądu Okręgowego w Ł. z dnia 20 czerwca 2018 r., sygn. akt: IV K (...) w zakresie dotyczącym J. G., i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Ł. w tymże zakresie do ponownego rozpoznania.

Jednocześnie, na podstawie art. 532 § 1 k.p.k. w zw. z art. 9 § 2 k.p.k. obrońca skazanego wniósł o wstrzymanie wykonania wskazanego powyżej wyroku Sądu Okręgowego w Ł. z dnia 20 czerwca 2018 r., sygn. akt: IV K (...), utrzymanego w mocy wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 14 lipca 2021 r., sygn. akt II AKa (...), w zakresie dotyczącym skazanego J. G., w całości do czasu rozpoznania niniejszej kasacji.

W odpowiedzi na kasację Prokurator wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek jest bezzasadny.

Zgodnie z art. 532 § 1 k.p.k. w razie wniesienia kasacji Sąd Najwyższy może wstrzymać wykonanie zaskarżonego orzeczenia, jak i innego orzeczenia, którego

wykonanie zależy od rozstrzygnięcia kasacji. Norma ta nie wskazuje wprawdzie przesłanek, od spełnienia których zależy wstrzymanie wykonalności zaskarżonego orzeczenia, ale niewątpliwie winna ona mieć zastosowanie do sytuacji wyjątkowych, wprowadza bowiem wyjątek od zasady niezwłocznej wykonalności prawomocnych orzeczeń, wynikającej z art. 9 k.k.w., zaś prawomocne wyroki korzystają z domniemania ich prawidłowości (*res iudicata pro veritate accipitur*). W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalone jest przekonanie, że zastosowanie tej instytucji winno być uzasadnione szczególnymi i jednoznacznymi w swej wymowie okolicznościami prowadzącymi do wniosku, że wykonanie kary przed rozpoznaniem kasacji spowodowałoby dla skazanego zbyt poważne, i w zasadzie nieodwracalne, następstwa (zob. post. SN z dnia 18 listopada 2003 r., IV K.K. 347/03, OSNwSK 2003, poz. 2465; post. SN z dnia 22 lutego 2007 r., WO 4/07, OSNwSK 2007, poz. 493). Tego rodzaju następstwa mogą zaistnieć wówczas, gdy już pobieżna analiza kasacji świadczy o jego zasadności.

Taka sytuacja nie zaistniała w niniejszej sprawie. Sformułowane w kasacji zarzuty dotyczące braku rzetelnego przeprowadzenia przez sąd odwoławczy kontroli wyroku Sądu I instancji, zbyt ogólnego odniesienia się do zarzutów apelacyjnych, jak również zarzuty naruszenia prawa materialnego, nie mają takiego charakteru, aby możliwa była ich ocena jako jednoznacznych w swej wymowie,

Tymczasem z uwagi na wyjątkowy charakter instytucji kasacji i związane z tym procesowe skutki zastosowania instytucji przewidzianej w art. 532 § 1 k.p.k. wstrzymanie wykonania orzeczenia powinno nastąpić tylko wówczas, gdy zasadność złożonej kasacji jawi się jako nieomal pewna. To dopiero może uzasadniać odstępstwo od nakazu bezzwłocznego wykonania prawomocnych orzeczeń. W sprawie niniejszej – nie przesądzając w tym miejscu końcowej oceny zasadności wniesionej kasacji – aż tego rodzaju zaszłość nie wystąpiła. Prawdopodobieństwo uwzględnienia kasacji nie jest na tyle wysokie, by stanowiło to wystarczającą podstawę do zastosowania przywołanej regulacji.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w sentencji.